

SPIS TREŚCI

<i>Wykaz skrótów</i>	11
Marek DERWICH, Anna POBÓG-LENARTOWICZ, <i>Wstęp</i>	17
Marek DERWICH, <i>Klasztor w państwie – zarys problematyki badawczej</i>	19

I. Patronat władcy

Waldemar ROZYNKOWSKI, <i>Patrocina kościołów klasztornych fundacji władców polskich (XI–XV wiek). Wokół patronatu władcy?</i>	31
Roman STELMACH, <i>Henryk I Brodaty jako fundator i donator klasztorów śląskich</i>	45
Anna POBÓG-LENARTOWICZ, <i>Księżniczki śląskie wobec śląskich klasztorów kanoników regularnych</i>	57
Marek L. WÓJCIK, <i>Piastowie górnośląscy a opactwo tynieckie w średniowieczu</i>	65
Krzysztof BENYSKIEWICZ, <i>Cystersi lekneńscy wobec prawa i własności książęcej w XIII wieku. Krytyka autentyczności dokumentu Przemysła I z 24 II 1243 roku</i>	93
Dariusz MISIEJUK, <i>Konflikt króla czeskiego Wacława IV z opactwami wrocławskimi w 1381 roku w relacji Janka z Czarnkowa</i>	111
Ks. Kazimierz ŁATAK CRL, <i>Dwór królewski wobec klasztoru kanoników regularnych Bożego Ciała w Krakowie w XV i XVI wieku</i>	117
Zbigniew ZYGLEWSKI, <i>Tutor – opiekun klasztoru w Koronie w XV i XVI wieku</i>	125
O. Marian KANIOR OSB, <i>Opaci komendatoryjni w opactwie tynieckim</i>	137
Oleh DUCH, <i>Przywileje królewskie dla prawosławnych i unickich monasterów żeńskich w eparchiach lwowskiej i przemyskiej w XVII i XVIII wieku</i>	149

II. Klasztor w ideologii i polityce państwa

Michał TOMASZEK, <i>Klasztor Ezzonidów w Brauweiler jako przykład fundacji rodu możnowładczego</i>	165
Andrzej PLESZCZYŃSKI, <i>Fundacja opactwa klarysek w Zawichoście w 1245 roku a aspiracje polityczne Bolesława Wstydliwego</i>	177
Wojciech DOMINIAK, <i>Klasztory w polityce gospodarczej Władysława I opolskiego</i>	193
Anna WAŚKO, <i>Rola klasztorów i zakonników w okresie „modernizacji” Królestwa Szwecji w latach 1250–1319</i>	201
Maja GAŚSOWSKA, <i>Klasztor cysterek w Rewalu i jego znaczenie dla duńskiego władztwa w Estonii w XIII i XIV wieku</i>	211

Marcin R. PAUK, <i>Klasztor jako zaplecze ekonomiczne władzy królewskiej w państwie ostatnich Przemysławów</i>	225
Br. Michał T. GRONOWSKI OSB, <i>Rola polityczna opatów tynieckich w XIV wieku</i>	241
Aleksander ANDRZEJEWSKI, Leszek KAJZER, <i>Obwód obronny klasztoru norbertanów w Witowie w świetle badań terenowych</i>	259
Robert HEŚ, <i>Księża czy rycerze? Militarna rola joannitów na Śląsku w średniowieczu</i>	277
Bogdan ROK, <i>Zakony wobec śmierci hetmanów w czasach saskich (1697–1763)</i>	289
Jolanta GWIOŹDZIK, <i>Losy lwowskich klasztorów żeńskich w okresie józefinizmu</i>	299
Antoni MAZIARZ, <i>Zgromadzenie siostr boromeuszek kongregacji trzebnickiej w polityce władz państwowych w latach 1870–1954</i>	313
Włodzimierz KACZOROWSKI, <i>Współdziałanie konwentu i szpitala oo. bonifratrów w Prudniku z władzami państwowymi w zakresie opieki medycznej w czasie I wojny światowej</i>	321
O. Maurycy L. NIEDZIELA OP, <i>Klasztor jako schronienie. Przykład polskich dominikanów w okresie stanu wojennego</i>	331

III. Klasztor w kulturze państwa

Krzysztof KACZMAREK, <i>Król Władysław Jagiełło wobec krakowskich szkół cystersów i dominikanów</i>	341
Jolanta M. MARSZAŁSKA, <i>Opaci komendatoryjni wobec księżki. Przyczynek do dziejów opactwa cystersów w Szczyrzycu</i>	351
Iwona PIETRZKIEWICZ, <i>Księgozbiory prepozytów generalnych kanoników regularnych w Krakowie (XV–XVIII wiek)</i>	363
Maria PIDŁYPCZAK-MAJEROWICZ, <i>Literatura o państwie i prawie w księgozbiorach klasztornych na ziemiach wschodnich Rzeczypospolitej w XVII i XVIII wieku</i>	375
Ks. Franciszek WOLNIK, <i>Wpływ władców i wydarzeń politycznych na kształtowanie się liturgii cystersów w średniowieczu</i>	387
Walentyna WĘGRZYN-KLISOWSKA, <i>Twórczość artystyczna polskich klasztorów i prowincji zakonnych przeznaczona na potrzeby państwa</i>	399
Ks. Henryk GERLIC, <i>Udział cystersów rudzkich w kształceniu kadry nauczycielskiej na Śląsku w XVIII wieku</i>	405

IV. Klasztor a działalność misyjna i ewangelizacyjna państwa

Tadeusz M. TRAJDOS, <i>Dominikanie i franciszkanie na ziemiach ruskich Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litewskiego wobec władzy państwowej za panowania Władysława II Jagiełły</i>	429
Małgorzata KONOPNICKA-SZATARSKA, <i>Duchowieństwo zakonne realizatorem habsburskiej polityki kontrreformacji w księstwie głogowskim</i>	447
Wojciech KUCHARSKI, <i>Kaplica błogosławionego Czesława a kontrreformacja we Wrocławiu</i>	457
Witold BOBRYK, <i>Rola zakonów łacińskich w kształtowaniu tożsamości Cerkwi unickiej w XVIII-wiecznym państwie polsko-litewskim na przykładzie unickiej eparchii chełmskiej</i>	467

- O. Maurycy L. NIEDZIELA OP, *Pisma króla Zygmunta III Wazy i innych dostojników w sprawie ponownego przejścia klasztorów śląskich przez dominikanów polskich w XVII wieku* 477

V. Klasztor a władze lokalne

- Małgorzata MACISZEWSKA**, *Bernardyni a władze lokalne w Królestwie Polskim w XV i XVI wieku* . . . 489
- Filip WOLAŃSKI, *Administracja państwowa w oczach duchownych podróżujących po Europie i państwie tureckim w XVIII wieku* 505
- Bp Jan KOPIEC, *Ze wzajemnych relacji franciszkanów i rady miejskiej w Bytomiu w XVII wieku* 511

VI. Varia

- Marcin BUKAŁA, *Obrót rentą w ocenie średniowiecznych dominikanów oraz innych scholastyków* . . . 519
- Ks. Antoni KIELBASA SDS, *Dom zakonny salwatorianów w Bagnie koło Wrocławia na tle odnowy życia zakonnego na Śląsku po sekularyzacji, Kulturkampfe i komunizmie* 531
- Ks. Józef SWASTEK, *Klasztor macierzysty Zgromadzenia Sióstr św. Jadwigi we Wrocławiu w latach 1856–1952* 569
- Spis uczestników* 579

TABLE DES MATIÈRES
INHALT
TABLE OF CONTENTS

<i>Abréviations</i>	11
Marek DERWICH, Anna POBÓG-LENARTOWICZ, <i>Préface</i>	17
Marek DERWICH, <i>La place du monastère dans l'État – précis de champ des recherches</i>	19

I. Patronage du souverain

Waldemar ROZYNKOWSKI, <i>Das Patrozinium der Klosterkirchen von der Stiftung der polnischen Herrscher (11.–15. Jahrhundert). Um das Patronatsrecht?</i>	31
Roman STELMACH, <i>Henry I Bearded as the Founder and the Donator of Silesian Monasteries</i>	45
Anna POBÓG-LENARTOWICZ, <i>Die Beziehungen der schlesischen Herzoginnen zu den schlesischen Klöstern der Augustiner-Chorherren</i>	57
Marek L. WÓJCIK, <i>The Dukes of Upper Silesia and the Benedictines of Tyniec Abbey in the Middle Ages</i>	65
Krzysztof BENYSKIEWICZ, <i>Das Verhältnis der Zisterzienser von Łekno zum Fürsten- und Eigentumrecht im 13. Jahrhundert. Die Kritik an der Authentizität der Urkunde von Przemyśl I vom 24. Februar 1243</i>	93
Dariusz MISIEJUK, <i>Konflikt des tschechischen Königs Wenzeslaus IV. mit den breslauer Abteien in der Überlieferung von Janko von Czarnków</i>	111
Père Kazimierz ŁATAK CRL, <i>Le relazioni della corte reale di Cracovia con i canonici regolari della prevostura del Corpus Christi in Casimiria presso Cracovia nel XV e XVI secolo</i>	117
Zbigniew ZYGLEWSKI, <i>Tutor – der Klosterbetreuer in Polen im 15. und 16. Jahrhundert</i>	125
Père Marian KANIOR OSB, <i>The Commendatory Abbots in the Abbey of Tyniec</i>	137
Oleh DUCH, <i>Privilèges royaux pour les couvents féminins orthodoxes et uniates dans les diocèses de Lviv et de Peremychl aux XVIIe et XVIIIe siècles</i>	149

II. Monastère dans idéologie et politique de l'État

Michał TOMASZEK, <i>Brauweiler Abbey as an Example of Noble Foundation from 11th Century</i>	165
Andrzej PLESZCZYŃSKI, <i>The Foundation of the Monastery of the Minoresses (Poor Clares) at Zawichost in 1245 and Political Aspirations of Boleslaus the Chastel</i>	177
Wojciech DOMINIAK, <i>Klöster in der wirtschaftlichen Politik des Wladislaus der I. von Oppeln (1246–1281)</i>	193

Anna WAŚKO, <i>The Role of Monasteries and Monks in the State in the Period of Modernisation of the Kingdom of Sweden 1250–1319</i>	201
Maja GAŚSOWSKA, <i>Das Zisterzienser-Nonnenkloster zu St. Michael in Reval und seine Bedeutung für die dänische Herrschaft in Estland im 13. und 14. Jahrhundert</i>	211
Marcin R. PAUK, <i>Monastery as a Economical Basis of Royal Power in the State of last Přemyslids</i> .	225
Fr. Michał T. GRONOWSKI OSB, <i>The Political Role of Abbots of Tyniec in the 14th Century</i>	241
Aleksander ANDRZEJEWSKI, Leszek KAJZER, <i>The Defensive Walls of the Premonstratensian Monastery in Witów in the Light of Field Research</i>	259
Robert HEŚ, <i>Priests or Knights? The Military Role of the Hospitallers in Silesia in Middle Ages</i> . . .	277
Bogdan ROK, <i>Monasters in the Face of Hetmans' Death in the Saxonian Time (1697–1763)</i>	289
Jolanta GWIOŹDZIK, <i>The History of Lvov Female Convents in the Period of Josephinism</i>	299
Antoni MAZIARZ, <i>Die Genossenschaft von Borromäerinnen der Trebnitzer Kongregation in der Politik der Staatsgewalt in Jahren 1870–1954</i>	313
Włodzimierz KACZOROWSKI, <i>The Cooperation between the Convent and Hospital of the Brothers of the Order of St. John of God based in Prudnik and the State Authorities as Regards Medical Care during World War I</i>	321
Père Maurycy L. NIEDZIELA OP, <i>The Monastery as a Refuge. The Example of Polish Dominicans during the Period of Martial Law</i>	331

III. Monastère dans la culture de l'État

Krzysztof KACZMAREK, <i>The King Władysław Jagiełło and the Cistercian and Dominican Schools in Kraków</i>	341
Jolanta M. MARSZAŁSKA, <i>Abbots in Commendam and their Attitude to Books. A Chapter in the History of the Cistercian Abbey in Szczyrzyć</i>	351
Iwona PIETRZKIEWICZ, <i>The Collection of Books of the Priors-General among Cracow Canons-Regular in 15th–18th Centuries</i>	363
Maria PIDŁYPCZAK-MAJEROWICZ, <i>Staats- und rechtswissenschaftliche Literatur in den Klosterbibliotheken der Ostgebiete des alten polnischen Reiches im 17. und 18. Jahrhundert</i> . . .	375
Abbé Franciszek WOLNIK, <i>Die Einflüsse der Herrscher und politischen Ereignisse auf die Liturgie der schlesischen Zisterzienser im Mittelalter</i>	387
Walentyna WĘGRZYN-KLISOWSKA, <i>Künstlerische Schaffenstätigkeit in polnischen Klöster und Ordenprovinzen als nationale Richtung für Staatsgebrauch</i>	399
Abbé Henryk GERLIC, <i>Die Teilnahme der Raudener Zisterzienser an der Ausbildung der Lehrerkader in Schlesien im 18. Jahrhundert</i>	405

IV. Monastère et les activités missionnaires et evangelisatrices de l'État

Tadeusz M. TRAJDOS, <i>The Dominican and Franciscan Friars towards State Power during the Rule of Władysław II Jagiełło on Ruthenian Soils of Polish-Lithuanian State</i>	429
Małgorzata KONOPNICKA-SZATARSKA, <i>Ordensgeistlichkeit als Träger der Habsburger Gegenreformationspolitik im Glogauer Fürstentum</i>	447

Wojciech KUCHARSKI, <i>Chapel of Blessed Ceslaus and Counter-Reformation in Wrocław</i>	457
Witold BOBRYK, <i>Die Rolle der lateinischen Orden bei der Herausbildung der Identität der Unierten Kirche in der polnisch-litauischen Adelsrepublik im 18. Jahrhundert am Beispiel der unierten Eparchie von Chelm</i>	467
Père Maurycy L. NIEDZIELA OP, <i>Die Schriften des Königs Sigismund des III. Wasa und der anderen Würdenträger über die Wiederaufnahme der schlesischen Kloster von polnischen Dominikanern im 17. Jahrhundert</i>	477

V. Monastère et les autorités locales

Małgorzata MACISZEWSKA, <i>Les franciscains d'observance et les autorités locales dans Royaume de Pologne aux XVe et XVIe siècles</i>	489
Filip WOLAŃSKI, <i>Perception of Civil Service by the Polish Monks travelling across Europe and Turkey in the 18th Century</i>	505
M. l'Évêque Jan KOPIEC, <i>Aus den Beziehungen zwischen den Franziskanern und Stadtrat in Beuthen im 17. Jahrhundert</i>	511

VI. Varia

Marcin BUKAŁA, <i>Rent Sales in the Evaluation of Medieval Dominicans and other Scholastics</i>	519
Abbé Antoni KIELBASA, <i>Ordenshaus der Salvatorianer in Bagno bei Breslau im Zusammenhang mit der Erneuerung des Ordenslebens in Schlesien nach Säkularisation, Kulturkampf und Kommunismus</i>	531
Abbé Józef SWASTEK, <i>Le Couvent maternel de la Congrégation des Sœurs de Sainte Hédvige à Wrocław dans les années 1856–1952</i>	569
Liste de participants	579